

Studieplan fagligt samspil og tværgående kompetencer

Klasse: 3t

Studieplanen for elever på Vesthimmerlands Gymnasium og HF består af undervisningsbeskrivelsen for det enkelte fag og nedenstående målbeskrivelser for de flerfaglige forløb. Herefter følger oversigter over arbejdet med elevernes innovative kompetencer, globale kompetencer, digitale myndighed og karrierelæringen. Gymnasiet arbejder desuden med en række kvalitetsmål, som supplerer de øvrige tværgående kompetencer beskrevet i denne studieplan.

Kvalitetsmålene kan findes [her](#).

Virtuel undervisning

Undervisningen i klassen har gennem de sidste tre år i perioder været virtuel fordi Covid-19 har forhindret fremmøde i klasserne. På den baggrund undlades følgende forløb/emner i de mundtlige spørgsmål til sommerens prøver 2022:

MU/AV – der stilles ikke spørgsmål i emnet *Rap*, som var en del af SRO, der alene er gennemgået virtuelt

HI/KS – der stilles ikke spørgsmål i emnet *Velfærdsdemokrati*

id/PO – der stilles kun ét spørgsmål i *Musik og bevægelse*, som primært er gennemgået virtuelt

Idræt ikke muligt prøvefag i sommeren 2022

Fagligt samspil mellem fagene: Flerfaglige forløb (FF)

Progressionsplanen for faglige samspil mellem fagene på Vesthimmerlands Gymnasium og HF danner sammen med oversigten for den enkelte klasses FF-forløb, studieplanen for klassens faglige samspil mellem fagene. Ud over de beskrevne samspil, fremgår det også af undervisningsbeskrivelserne i de enkelte fag – fx studieretningsfagene – hvordan samspillet mellem fagene har været afviklet.

Progressionsplanen kan findes [her](#).

Oversigt over flerfaglige forløb i klassen:

	Fag	Lærere	Emne	Bemærkning
FF1	Bi/fy/SA	He/Ou/JD	Energi og mennesket Med fagene fysik (C) og biologi (C) blev emnet energiomsætning i menneskekroppen belyst ved	

			arbejde med problemstillingen: Hvordan kan man med begreber fra fysik beskrive energiforhold for menneskekroppen? Forløbet indeholdt introduktion til basal videnskabsteori (kap. 1 og 2) inkl. den videnskabelige basismodel Der blev udført forsøg i både fysik og biologi	
FF2	DA/HI	MG/KS	Samarbejde, modstand og retsopgør under Anden Verdenskrig Eleverne skrev DHO om enten samarbejdspolitikken, modstandsbevægelsen eller det efterfølgende retsopgør under anden verdenskrig. Det trænede henholdsvis retorisk analyse, analyse af fiktion og medieanalyse i dansk samt kildekritik i historie.	DHO
FF3	MU/SA/DA	AV/JC/MG	Ghettodigtning	
FF4	EN/ng	MD/JD	Bæredygtig turisme Planlagt samarbejde med Destination Himmerland, men samarbejdet kuldsejlede grundet lockdown i nordjylland og problemer hos Destination Himmerland Derudover oplæg om marketing, "Hack til opmærksomhed", v. marketing-konsulent Morten Kyvsgaard Faglige mål: 1) Innovation: Samarbejde med Destination Himmerland. Udvikling af digitalt produkt til en ny målgruppe. 2) Afgrænse, opstille og besvare problemformulering. 3) Udvikle og vurdere løsninger 4) Metodebevidsthed: anvendelse af fagenes metoder Fokus til mundtlig præsentation: Anvende fagenes metoder til at analysere det udviklede, digitale produkt	Ud af huset – lokalt samarbejde

	Rejselærere	MD/MA	
	Destination	Edinburgh	
FF5	Emne	Enigma – matematiske og sociale koder Fokusområder: Matematik: • Kendskab til monoalfabetisk og polyalfabetisk kryptering • Om Enigma-maskinen - o Opbygning - o Udregning af hvor svær den er at bryde ved brute-force - o Turing og andres arbejde for at bryde koden Engelsk: • Filmanalyse: Personkarakteristik og filmiske virkemidler (the Immitation Game) • England under Anden Verdenskrig: Bletchley Park og Enigma set i historisk kontekst • Genrediskussion: Fictionalization and historical movies	

Klassens studietur blev aflyst pga. corona/rejserestriktioner

FF6	EN/SA/MU	MD/CN/AV	Rap (EN+MU)/Class in Britain (EN+SA) Eleverne arbejder med deres studieretningsfag. SA/EN: Redegør for, hvordan klasser i samfundet kan forklares teoretisk. Analyser og fortolk filmen "The Riot Club" (2014). Inddrag analyse af filmiske virkemidler og læg særlig vægt på skildringen af de sociale klasser i Storbritannien. Diskuter, i hvilken grad det britiske samfund stadig er et klassesamfund. Du skal i diskussionen inddrage teorierne fra redegørelsen, samt empiri der omhandler klasseskel i Storbritannien.	SRO

		ELLER Redegør for, hvordan klasser i samfundet kan forklares teoretisk. Analyser de to første afsnit i BBC3's dokumentar "Forgotten Men" (2018) med fokus på skildringen af de sociale klasser i Storbritannien. I analysen skal du bl.a. undersøge brugen af filmiske virkemidler. Diskuter mulige konsekvenser af et klassesamfund som det britiske. Du skal i diskussionen inddrage teorierne fra redegørelsen, samt empiri der omhandler konsekvenserne af den sociale og økonomiske ulighed i Storbritannien. MU/EN: Redegør kort for rapgenrens musikalske og kulturhistoriske baggrund samt for typiske musikalske karakteristika og forskellige rapgenrer. Foretag en musikalsk og sproglig analyse af følgende to numre: "Express Yourself" (NWA, 1988) og "Jesus Walks" (Kanye West, 2005) med fokus på deres flow, sound og lyrik, herunder brugen af sproglige virkemidler. Opstil et flowskema for en udvalgt og begrundet passage i begge numre. Diskuter kort, hvad forholdet mellem teksternes form og indhold er, hvordan de to rappere positionerer sig selv, og vurder, hvorvidt Kanye West fornyer rapgenren. Inddrag viden om udvalgte rapgenrer i denne diskussion.	
FF7	EN/HI/SA	MN/KS/CN	Ulighed i det moderne USA Eleverne arbejdede i to af fagene og lavede selv problemstillinger med fokus på enten kvinder, immigranter eller fattigdom. Der var fokus på at træne metode, fagligt samspil og fremlæggelsesstrategi

Elevernes innovative kompetencer

Som en del af arbejdet med de innovative kompetencer, skal eleverne arbejde med at idegenerere, undersøge, udvikle, præsentere og vurdere innovative løsningsforslag. Det sker både i de flerfaglige forløb og i de enkelte fag – sidstnævnte beskrevet i fagets undervisningsbeskrivelse. Klassen har arbejdet med innovative kompetencer som følger:

	Obligatoriske knudepunkter	
1g	Introduktion til innovation, double diamond modellen og arbejde med innovation i de enkelte fag	
2g	Møder innovation tværfagligt i FF4 og arbejder innovation i de enkelte fag	I det flerfaglige forløb beskrevet ovenfor har eleverne arbejdet med alle følgende kompetencer: • Undersøge et problem/idegenerere • Udvikle • Præsentere • Vurdere et innovativt løsningsforslag
3g	Innovation i de enkelte fag	

Elevernes globale kompetencer

Globale kompetencer skal være en del af elevernes almindannelse og studiekompetence såvel i teori som i praksis. Med globale kompetencer mener vi evnen til i en kontekst, der godt *kan* inkludere, men som *skal* gå ud over elevens nationale, regionale og nære miljø.:

- at undersøge og udforske verden for derved at opnå globalt medborgerskab og få viden om global bæredygtighed
- at erkende forskellige perspektiver og derved at opnå interkulturelle kompetencer
- at kommunikere
- at handle på baggrund af ovenstående

Ét af elementer i at opfylde ovenstående findes i studieturen - det tværfaglige FF5 forløb. Turen skal give eleverne indblik i mekanismer bag i stereotyper, fordomme og diskrimination. Herudover skal eleverne opnå kommunikative og interkulturelle kompetencer.

Obligatoriske knudepunkter	
At undersøge og udforske verden	
At erkende forskellige perspektiver	3. g studietur til København: poverty walk med en hjemløs
At kommunikere	
At handle	

Elevernes digitale myndighed

Den digitale tilgang til undervisningen skal både være et redskab til styrkelse af indlæringen og være et mål i sig selv – nemlig at eleverne opnår digitale kompetencer og digital myndighed. Nedenstående handleplan refererer til gymnasiets skrift om elevernes digitale myndighed og strategien for digitalisering. Handleplanen sætter ord på hvem der gør hvad i forhold til at eleverne skal opnå digital dannelse.

Strategi for elevernes digitale myndighed findes [her](#).

Praktisk kunnen

- Viden om og anvendelse af digitale teknologier. Eleverne skal kunne:

Hvad	Hvem/fag	Hvornår	Teamets kommentarer
Installere et program	Eleven er selv ansvarlig for at kende sin computer og sikre, at der er installationsrettigheder. Gymnasiets fælles programmer installeres i samarbejde med faglærere og/eller datavejleder.	Løbende, når det er nødvendigt	
Lave sikre adgangskoder	Datavejlederen	Introduceres i grundforløbet/introforløbet	
OneDrive Kunne navigere rundt i sti-systemet på egen computer og organisere materialer i OneDrive Tage backup i OneDrive	Datavejlederen giver introduktion. Organiseringen i OneDrive sker første gang i nv/nf	Introduceres i grundforløbet/introforløbet	
Udpakke en zip-fil Tage skærmbillede til indsættelse i anden fil Lave noteapparat i en pdf-fil	Datavejlederen introducerer. Efterfølgende anvendes det i flere fag, herunder dansk, engelsk og samfundsfag/KS	Introduceres i grundforløbet/introforløbet	
Word Mestre grundlæggende færdigheder i Word, herunder forside, fodnoter, sidehoveder osv. Formeleditor i Word	Eleverne forventes at kende Word på forhånd. Datavejlederen sikrer at programmet er tilgængeligt for den enkelte elev Nv/nf introducerer formeleditoren	Grundforløbet/introforløbet	
Regneark Mestre grundlæggende færdigheder i et regneark, herunder simple udregninger og tegning af grafer	Nv/nf introducerer	Grundforløbet/introforløbet	
CAS-værktøj Anvende et CAS-værktøj som hjælp i matematik – og en simpel lommeregner når der ikke skal arbejdes med CAS	Matematik	Matematik i første år på gymnasiet	
Fælles dokumenter Dele og skrive i fælles dokumenter	Alle fag. Teamet samler op på, at det faktisk sker	Løbende gennem gymnasietiden	
Ordbøger Anvende digitale ordbøger samt oversættelsesprogrammer	Sprogfagene	Sprogfagene i første år på gymnasiet	

Herudover skal eleverne kunne anvende relevante værktøjer og programmer i de respektive fag

- Computational Thinking. Eleverne skal kunne:

Hvad	Hvem/fag	Hvornår	Teamets kommentarer
Algoritmer herunder læse og afkode algoritmer, opskrive en algoritme som en del af metodeløsning samt bruge algoritmer	Introduktionen gives i nv/nf	Introduceres i grundforløbet/introforløbet	
Store datamængder Forholde sig til store mængder data	Fagene samfunds-fag, matematik og naturvidenskab. Teamet samler op på, at det faktisk sker	Løbende gennem gymnasietiden	

- Digitale produktioner. Eleverne skal kunne:

Hvad	Hvem/fag	Hvornår	Teamets kommentarer
Præsentationer Udarbejder præsentationer som understøttelse af et oplæg eller som afleveringer	Alle fag. Teamet samler op på, at det faktisk sker	Løbende gennem gymnasietiden	
Film Optage film og klippe dem sammen til et færdigt produkt, der kan deles med andre (uanset størrelse) Filmanalyser både mht. human- og naturvidenskabelige analyser Film som opgaveafleveringer (herunder refleksion over effekten heraf)	Dansk, sprog-fag, naturvidenskab, matematik. Teamet samler op på, at det faktisk sker	Løbende gennem gymnasietiden	

Herudover skal eleverne kunne udarbejde produkter med anvendelse af relevante værktøjer og programmer i de respektive fag. Specielt de naturvidenskabelige og kunstneriske fag har krav hertil.

Kritisk tænkning

- Informationssøgning på digitale medier. Eleverne skal kunne:

Hvad	Hvem/fag	Hvornår	Teamets kommentarer
Generel informationssøgning , herunder også informationssøgning på engelsksprogede websider	Generel introduktion af bibliotekaren (og oprettelse i systemet) Grundig introduktion fra bibliotekaren i forbindelse med FF2 (DHO) og PP1	Introduceres i grundforløbet/introforløbet Herudover i løbet af første år på gymnasiet	
Dybdegående informationssøgning i fagene, herunder statistisk materiale, fysiske konstanter mm	Alle fag, afhængig af hvad der er relevant i faget. Specielt studieretningsfagene har en opgave her. Bibliotekaren kan inddrages af faglærerne. I FF7 arbejder alle fag efterfølgende kritisk at udvælge, bearbejde og strukturere relevant materiale	Løbende gennem gymnasietiden	
Kildekritik , herunder være opmærksom på Fake News	Alle fag, men specielt historie, dansk, religion, matematik og samfunds-fag. Bibliotekaren kan inddrages af faglærerne	Løbende gennem gymnasietiden	

- Sociale medier. Eleverne skal kunne:

Hvad	Hvem/fag	Hvornår	Teamets kommentarer

Rettigheder og lovgivning Kende til regler om, hvad der må deles på sociale medier/digitale kommunikationsfora og konsekvenserne af ulovlig deling	Fællestime i grundforløbet/introforløbet afholdt af trivselsudvalget Grundforløbslæreren /klasselæreren	Grundforløbet/introforløbet	
Citationer Kende reglerne for kopiering af materiale udarbejdet af andre	Grundforløbslæreren /klasselæreren	Grundforløbet/introforløbet	
Beskyttelse af sig selv og persondata ved "færdsel" på de sociale medier/digitale kommunikationsfora	Fællestime i grundforløbet/introforløbet afholdt af trivselsudvalget Grundforløbslæreren /klasselæreren	Grundforløbet/introforløbet	

Fornuftig kommunikation

- Digitale fællesskaber og samarbejder. Eleverne skal:

Hvad	Hvem	Hvornår	Teamets kommentarer
Fælles dokumenter Dele og skrive i dokumenter som deles af flere brugere, herunder også se fordele og ulemper ved fælles opgaveløsning	Alle fag. Teamet samler op på, at det faktisk sker	Løbende gennem gymnasietiden	
Digitale fællesskaber , herunder også gennem digital kommunikation interagere med mennesker fra andre kulturer		Typisk i 2. og 3. årgang	
Etik Kende og handle efter sociale og etiske spilleregler, og dermed bla. bidrage til at forebygge deling af krænkende billeder og tekster	Alle fag, men fagene religion, filosofi og psykologi har speciel tyngde her	Typisk i 2. og 3. årgang	
Demokrati kende til og deltage demokratisk i beslutningsprocesser gennem anvendelse af digitale fællesskaber	Specielt samfundsfag	Løbende gennem gymnasietiden	
Identitet			
FOMO Kende til begrebet FOMO "fear of missing out" og hermed forebygge, at digitale fællesskaber anvendes til uhensigtsmæssig kommunikation i timerne	Fællestime i grundforløbet/introforløbet afholdt af trivselsudvalget Grundforløbslæreren /klasselæreren	Grundforløbet/introforløbet	
Adfærd Forebygge grænseoverskridende adfærd både i klassen og online på de sociale medier	Fællestime i grundforløbet/introforløbet afholdt af trivselsudvalget Grundforløbslæreren /klasselæreren	Grundforløbet/introforløbet	

Studie- og karrierekompetence

Løbende gennem studietiden arbejder eleverne med at opnå viden om og kompetencer i forbindelse med deres efterfølgende videreuddannelse og karrierevalg. Elevernes arbejde foregår primært i undervisningen i fagene, men der udarbejdes også med specifikke forløb, hvor karrierekompetencen er i fokus.

Obligatoriske knudepunkter	
Viden om fag, uddannelse og erhverv	Undervisning i karrierelæring og engelsk som lingua franca - EN
Kompetence i forhold til valg og valgprocesser	I 1g får alle elever indblik i uddannelsessystemet og adgangskrav når Studievalg Danmark afvikler én lektion med eleverne. Lektionen har til formål at give eleverne forståelse for overgange og at reflektere over fremtidsønsker og jobperspektiver.
Refleksion over interesser, muligheder og begrænsninger	I 2g har eleverne tilbud om individuel vejledning fra Studievalg Danmark, som også drøfter overvejelser i forbindelse med valg af valgfag og sammenhæng med videregående uddannelse. Herudover får eleverne én lektion hvor uddannelse- og karrierevalg er i centrum. I lektionen drøftes motivation, indre og ydre påvirkninger, men også uforudsigeligheden og mulighederne i uddannelsesvalget. I 2g får eleverne mulighed for at deltage i den koordinerede uddannelsesdag i Aalborg, hvor de videregående institutioner har "åbent hus". I 3g afvikler Studievalg Danmark endnu én lektion med eleverne, hvor de får indblik i sammenhængen mellem uddannelse og job, herunder også beskæftigelsesmuligheder. Formålet med lektionen er at tydeliggøre centrale parametre for uddannelsesvalget og at introducere UddannelsesZoom for eleverne. Denne lektion følges op senere på året, med en lektion om studievalg og optagelse. I denne lektion sætter Studievalg Danmark fokus på optagelsessystemet og færdigheder (herunder mulighed for supplerings) samt drøfter muligheder for kvalificerende aktiviteter i et eventuelt sabbatår.